

MAANDELWJSE LEDENBRIEF

VAN DE
VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Nr. 49

Augustus 1989

Ilustracia ALENY HOBLÖVEJ

COLOFON

Bestuur

A. Hoogstad, voorz.

N. van Rees, secr., Tel. 010-4219904
Postbus 61003 - 3002 HA Rotterdam

mw. H. Nieboer-Hnátková, penn.,
Postrek. 379543 t.n.v. V.V.N.T.
te 's-Gravenhage

W. Bronkhorst

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, 2e secr./ledenadm.

J. van Gastel

E. de Munck, vice-voorz.

J. van Putte

K.L. Thio

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274
2547 JR 's-Gravenhage, tel. 070-258679

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

J. van Putte

K.L. Thio

J.F.E. Wallin

Ledenadministratie

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

Toeristische informatie

Red. Ledenbrief

Reisdienst

mw. A. Ambachtsheer
L.J. v.d. Burg (a.i.)
J. van Gastel
J. van Putte
K.L. Thio

Postrek. 624386
t.n.v. V.V.N.T.-
Reisdienst te
's-Gravenhage

GTM (Genootschap voor Tsjechische Muziek)

J.F.E. Wallin (voorz.)
A. van Beuzekom (secr.)
P.J.M. de Coe (penn.)
mw. T. Onderdenwijngaard
W. Dijk

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenlandse vervoer
- * rolstoelvervoer

Burgakker 15
5281 CH Boxtel
telefoon 04116-83278
telex 50803

- * kontaktpersoon Tsjechische muziekgezelschappen
- * import/export muziekinstrumenten
- * import grammofoonplaten Tsjechische blaasmuziek
- * muziekuitgeverij Tsjechische blaasmuziek

Alles uit deze ledenbrief mag overgenomen worden; wel graag met bronvermelding.

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag
naar P R A A G met C S A

- * met ČSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van ČSA
- * met ČSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:

ČSA

Leidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 224888 of 224889

CZECHOSLOVAK AIRLINES

VAN HET BESTUUR

Het jaarlijkse bezoek van de bestuursdelegatie aan Praag had plaats van maandag 3 juli t/m donderdag 6 juli. De afvaardiging bestond uit Helena Nieboer, Nico van Rees en ondergetekende. De reis werd per auto gemaakt. Als gast van ČSMS waren wij in hotel Olympik ondergebracht.

De belangrijkste zorg van onze gastheren lijkt wel dat wij niet verhongeren, geen dorst lijden en ons niet vervelen. Dat betekent dus veelvuldig eten en drinken en nauwelijks tijd voor jezelf. Het is natuurlijk goed bedoeld en een ieder, die wel eens in Tsjechoslowakije te gast was, weet daarover mee te praten en heeft dat aan den lijve ondervonden: de weegschaal wil bij terugkomst wel eens wat hoger aangeven.

Met dat doel waren wij niet naar Praag getogen. De bedoeling is dat wij de kontakten vernieuwen, plannen maken en bespreken voor de komende periode. Wat het vernieuwen van kontakten betreft, betekent dat ook met nieuwe mensen kennismaken. Want in Tsjechoslowakije wordt nogal geschoven met personen en functies. Dr. Frantisek Hanika krijgt bijvoorbeeld een functie in Warschau. Susan Prochazkova neemt zijn plaats in bij ČSMS. Ik denk dat wij met haar ook goed zullen kunnen samenwerken.

Met een aantal andere organisaties hadden wij besprekingen. Met Balnea over de reizen en bezoeken aan kuuroorden, met Český Fond over het organiseren van tentoonstellingen, met de organisatie welke de Comenius-herdenking voorbereidt in 1992, met het instituut voor informatie over muziek naar aanleiding van de Martinu-herdenking in 1990 en de 150ste geboortedag van Antonín Dvořák in 1991.

De komende jaren dus ieder jaar een herdenking. Werk aan de winkel.

Hoe was het verder in Praag. De stad trekt veel toeristen, Praag blijft fascineren hoe vaak je er ook komt.

Men spreekt er veel over reorganisaties. Balnea wordt bijvoorbeeld afgeslankt, zoals zoveel instellingen die een tussenschakel vormen. Het spreekt vanzelf dat de mensen die erbij betrokken zijn, zich onzeker voelen.

Ik heb niet de indruk dat het de mensen geheel duidelijk is waar dat alles op uitloopt.

Bij het schaken zijn begrippen bekend als remise, herhaling van zetten, zetdwang enz. In zulke termen moest ik soms denken.

De partij zal toch niet onbeslist eindigen?

Arie Hoogstad.

VAN DE REDACTIE

We zijn verheugd dat, ondanks de vakanties, we behoorlijk veel kopij hebben ontvangen. Daaronder was een inzending van gedelegeerden van de gemeente Rheden, die op het punt staat een jumelage aan te gaan met Cheb. Dit zou dan de eerste uitwisseling zijn tussen een Nederlandse stad en een Boheemse gemeente.

Het is nagenoeg overbekend, dat de gemeente Brielle al jaren een steden-uitwisseling heeft met Havlíčkův Brod, een Moravisch stadje.

Bij "Evenementen" meer hierover.

VAN DE REISDIENST

In de vorige ledenbrief werd al de organisatie aangekondigd van onze traditionele, befaamde Kerst-/Nieuwjaarsreizen. Uit de reeds retour ontvangen (vrijblijvende) opgaven blijkt, dat de meeste belangstelling uitgaat naar Karlsbad (Karlovy Vary).

Z.O.Z.

Op dit moment zijn de programma's van beide reizen nog niet bekend, wij hopen u in de volgende ledenbrief volledig te informeren.

Belangstellenden kunnen een vrijblijvende opgave doen, tel. 070-258679, bij geen gehoor: 070-684342.

EVENEMENTEN

Uit het reisverslag van de Rhedense delegatie volgen hieronder enkele citaten.

Kennismaking met Cheb

Het eerste werkelijke contact tussen een deputatie van de gemeente Rheden en het stadsbestuur van het Tsjechische Cheb heeft plaatsgevonden. En dat is niet alleen in de Rhedense annalen een vermeldenswaardige gebeurtenis. Rheden is de tweede Nederlandse gemeente die een werkelijke vriendschapsband met een gemeente in Tsjechoslowakije is aangegaan.

Uit de voorgeschiedenis blijkt dat in de raadsvergadering van 31 mei 1988 is besloten een partnergemeente te zoeken in Tsjechoslowakije. In dit voorstel zijn de voorwaarden voor zo'n jumelage herhaald:

- begrip bevorderen;*
 - vooroordelen slechten;*
 - vijandschapsdenken doorbreken;*
 - vertrouwen schenken en ontvangen;*
 - vriendschap stimuleren,*
- teneinde de vrede te bevorderen.*

Aan de praktische eisen die we hieraan koppelden (medewerking van de betreffende regering, enthousiasme aan beide zijden, een redelijke afstand, een betaalbare reis, mogelijkheid voor uitwisseling van groepen en geen onoverkomelijke taalproblemen) leek in eerste instantie moeilijk tegemoet te komen, omdat de regeringsinstantie in Praag nauwelijks reageerde. Wel de Tsjechische ambassade en de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakije. Mede dankzij hun inzet lukte het uiteindelijk contact te leggen met de stad Cheb.

Op 21 maart 1989 ontvingen wij de officiële bevestiging.

Cheb heeft zo'n 32.000 inwoners, bezit een zeer fraaie historische (gerestaureerde) kern, maar is bovenal een industriestadje met als pijlers de Eska-fietsenfabriek en de brouwerij (gesticht in 1872, 3 jaar voor het begin van de fietsenfabriek) en een belangrijke agrarische activiteit.

De reis

De groep bestond uit de leden van de Werkgroep Uitbreiding Vriendschapscontacten t.w. burgemeester T. Koek, de raadsleden I. Holierook, J. Dekker, P. Jansen, A. Lammers en ambtelijk secretaris R. ten Dam. Verder gingen mee de onmisbare tolk mevr. L. Pluhar en Gelderlander-journalist E. van den Heuvel.

De tweede dag stond 's morgens in het teken van de officiële ontvangst in het stadhuis. Na het uitwisselen van de geschenken moest de Rhedense delegatie goede wensen voor een vriendschapscontact ondertekenen in het historische gastenboek.

Burgemeester Kok schreef daarin: "Wij groeten u namens de gemeenteraad van Rheden. Wij komen met een boodschap van vriendschap en vrede. Wij wensen dat tussen de burgers van onze steden banden ontstaan ter verbetering van onze vriendschap in het belang van een gemeenschappelijke toekomst".

Om 10 uur ontmoetten wij de raadsleden, enkele bedrijfsdirecteuren en vertegenwoordigers van organisaties (onder wie de vredesgroep).

Burgemeester T. Koek tekent het historische gastenboek van Cheb terwijl burgemeester Hakr toeziet.

De stadsarchivaris liet ons daarna genieten van enkele zeer kostbare documenten uit de beginjaren van de geschiedenis van Cheb (o.a. een tractaat met gouden stadszegel uit 1144). Een eer die slechts weinigen gegeven wordt, omdat men beducht is voor de invloed van lamplicht op de documenten.

Tijdens het bezoek zijn diverse afspraken gemaakt.

Conclusie

Mede dankzij de onmisbare inzet van mevr. Pluhar is het bezoek aan Cheb een succes geworden. De aanvankelijke gedachten over mogelijke Oosteuropese terughoudendheid zijn als sneeuw voor de zon verdwenen.

Ook Cheb wil graag een vriendschapsband en liet merken economische contacten met o.a. de industrie niet uit te sluiten.

Wij kunnen veel leren van Brielle die via een plaatselijke werkgroep veel initiatieven toont. Cheb hebben we aangeraden contact te leggen met Havlickuv Brod (de partnerstad van Brielle).

Al met al een spontaan, hartelijk en vermoeiend bezoek dat misschien wel mede dankzij de dagelijks vele malen uitgebrachte toosten als uitermate geslaagd kan worden beschouwd.

VAN DE LEDEN

Onder de rubriek "Sport" plaatsen we een verslag van basketbalvereniging US uit Amsterdam, ons toegezonden door **C. Oostveen** uit Amsterdam, evenals het programma van het meisjesjuniorenteam Slovan.

Van **Hans Wallin** uit Leidschendam ontvingen bij een bijdrage getiteld "Aan de Zusterclubs". Zie elders in deze ledenbrief.

Onder "Muzikale Noten" plaatsen we een inzending van de heer **H.M. Coppens** uit Veldhoven.

Mevrouw **L. Noya-Tupa** uit Groningen zond ons ten eerste een verslag van "Op Roakeldais" dat u onder de rubriek "Folklore" vindt, ten tweede een aankondiging over basketbal, zie de rubriek "Sport" en tenslotte een reisverslag dat hieronder volgt.

Reis naar Luhacovice

Van 30 juni t/m 9 juli j.l. zijn er 44 landbouwers uit het Noorden op bezoek geweest bij de landbouwcoöperatie in Luhacovice, Moravië.

De reis was een succes, de deelnemers hebben erg genoten. De sfeer was gezellig, het weer was mooi, het landschap prachtig en de Tsjechen vriendelijk. De Nederlanders zijn deels ondergebracht bij de gastgezinnen (op eigen verzoek), maar een grote groep logeerde in een spiksplinternieuw hotel van de coöperatie. Het hotel werd één dag daarvoor officieel geopend, de Nederlanders waren dus de eerste gasten!

Een uitgebreid verslag volgt in een der volgende ledenbrieven.

-0-0-0-0-0-

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

BALNEA

Teplice v Čechách

De Kerst-/Nieuwjaarsreizen hebben dit jaar als doelen: Karlsbad (Karlovy Vary) en Marienbad (Mariánské Lázně). Deze kuurbadplaatsen vormen met Franzensbad (Františkovy Lázně) de beroemde kuur-driehoek.

Een andere bekende combinatie van kuuroorden heeft als centrum Teplice v Čechách. In de ledenbrief van juli beloofden we wat nader in te gaan op de nieuwe expositie over kuren in het streekmuseum in Teplice.

Een legende dateert reeds van het jaar 726. Vondsten vanaf deze tijd tonen aan dat enige bronnen als natuurgoden werden vereerd en later ook als geneeskrachtig bevonden.

Het is het personeel van het streekmuseum gelukt voor deze expositie een serie unikaten en authentieke documenten alsmede munten uit de wereld- en Noordboheemse kuurgeschiedenis te verzamelen.

Zo ook ontelbare drinkbekers uit steen, glas en porcelein en een aantal prachtig geslepen herinneringsglazen, veel ook in kleur.

Voorts modellen van historische kuurwijken en andere bezienswaardigheden, waardoor op een bijzondere wijze de kuurgeschiedenis wordt gekarakteriseerd.

De tentoonstelling is blijvend te bezichtigen in zes kamers van het vroegere slot van de familie Clary-Aldringen, dat dateert uit de 16e eeuw.

L.J.B.

Teplice v Čechách

Reisherinneringen

Mijn eerste reis naar Tsjechoslowakije

Die kan ik me nog goed herinneren. Het was in de zomer van 1961. Op een of andere manier had ik een prospectus in handen gekregen van een mij onbekend lichaam: "Comité Culturele Betrekkingen Nederland-Tsjechoslowakije" (wellicht, evenals de VCU-Reisdienst een voorloper van onze vereniging?), dat een 14-daagse vacantiereis zou organiseren in samenwerking met een "spiegelbeeldig" comité Tsjechoslowakije-Nederland in Praag (hetwelk ons zelfs officieel zou ontvangen) en Cedok.

Dat zit wel goed, denk je dan. Het programma was ook om te watertanden. In volgorde zouden Praag, Brno en de Hoge Tatra worden aangedaan. Per touringcar. Wel wat veel voor 14 dagen, maar als eerste kennismaking niet te versmaden. Nu daar gingen we dan.

Vertrokken werd vanaf een plaats, waar ook de latere VCU vaak startte: De fietsenstalling bij Amsterdam CS, en op een zodanig moment, dat je van te voren al wist dat er de hele nacht over de Duitse autobanen werd geraasd. Na een stop ergens tussen Frankfurt en Nürnberg - waar we onze benen strekten met een wandeling naar een 1000-jarige eik die er volgens een bordje in het belendende bos moest staan - bereikten we de grens bij Rozvadov in de late namiddag.

Toen we eenmaal op Tsjechisch grondgebied waren, en zich een zeer cultureel geïnteresseerde Tsjechische gids bij ons had gevoegd - hij had nog deel uitgemaakt van een dansgroep - kregen we plotseling te horen, dat we in Praag direct per nachttrein door zouden reizen naar de Tatra! Nu was onze groep niet alleen qua interessen - met als gemeenschappelijke noemer Tsjechoslowakije - maar ook qua leeftijd tamelijk heterogeen. Was ik nog iets genegen 't een en ander als avontuurlijk te beschouwen, anders was het met de ouderen, die dit na een vermoeiende bustocht niet pikten.

Tijdens een avondeten in Pilsen werd er druk, misschien ook wel kwaad, getelefoneerd door de Tsjechische gids met Cedok-autoriteiten, met als resultaat, dat we in elk geval konden overnachten in het architectonisch niet fraaie, maar van binnen uitstekende Hotel International te Praag, en de volgende dag per dagtrein naar de Tatra zouden gaan.

Die volgende morgen ontdekte ik op het raam van de gereserveerde wagon (nou ja, gereserveerd, ik geloof althans dat de meesten wel konden zitten) een papiertje aan het raam: "Gereserveerd van Praag tot Spišska Nova Ves". Nou ben ik altijd al een witte raaf geweest in reisgezelschappen, door de vele kaarten en gidsen, die ik meeneem (maar maak me alsjeblieft geen reisleader; ik wil geen reisljder zijn!), zodat ik aan de Tsjechische gids vroeg: "Dat is toch een stuk voorbij de Tatra", waarop ik hoorde dat we in het plaatsje Levoča zouden logeren, omdat in de Tatra alles vol was. Waarom niet maanden tevoren al de nodige ruimte voor ons in één van de vele hotels in de bergen was gereserveerd, ja dat zijn van die nooit opgehelderde mysteries in het leven..... er zouden er nog enige volgen.

Houtsnijwerk van Meester Pavol in de
St. Jacobskerk te Levoča.

Levoča beviel mij en vele anderen overigens best. Er zijn enkele fraaie bouwwerken waaronder het stadhuis en het beroemde altaar van Meester Pavol van Levoča. Natuurlijk werd er een bustocht naar de Hoge Tatra ondernomen, en een uitstapje naar een coöperatieve boerderij, waaruit we opmaakten dat de boeren niet slecht boeren daar; óók genoten we van een prachtige voorstelling van een volksdansgroep in het plaatselijke openluchttheater en maakten we nog een wandeltocht naar een houten kerk in het bos, een soort bedevaartsplaats.

Z.O.Z.

Na een dag of vijf werd 's avonds de terugreis naar Praag aanvaard per nachttrein. "Maakt u zich geen zorgen" zei men ons op het overvolle station van Poprad (?), "er is een héle wagon gereserveerd". Toen puntje bij paaltje, d.w.z. de trein in het station kwam, bleek die hele wagon bezet te zijn door zigeunerfamilies, waarvan soms de kinderen in de bagagenetten lagen te slapen. Natuurlijk werd er in een mengelmoes van talen bij de conducteur, zover die te bereiken was, geprotesteerd, maar - we kennen dat verschijnsel - veel kon of durfde hij ook niet tegen culturele minderheden te ondernemen - zover ik me herinner was de best haalbare kaart dat althans oudere dames uit onze groep konden zitten. Zelf herinner ik me in de loop van de reis ook nog ergens een plaatsje gevonden te hebben, toen er onderweg wat mensen uitstapten. Uiteraard was het merendeel van onze groep moe toen we in Praag aankwamen omstreeks 9 uur in de morgen.

(wordt vervolgd)

Hans Wallin.

-0-0-0-0-0-

Tip

In het centrum van Praag, aan de Na příkopě 16 is een zaak gevestigd, "Lux", waar men tegen redelijke prijzen glazen sier- en gebruiksvoorwerpen, kroonluchters, keramiek e.d. kan kopen.

V.V.N.T.-leden zijn er van harte welkom.

LUX

VÝBĚROVÁ PRODEJNA SVÍTIDEL
DOMÁCÍ POTŘEBY PRAHA

Na příkopě 16, Praha 1, Tel. 221839

-0-0-0-0-0-

In de vorige ledenbrief schreven wij over Miroslav Barvirčák onder de titel "Humor in tekeningen". Bovenstaande grap is vanzelfsprekend eveneens van zijn hand.

VAN DE AFDELINGEN

Afdeling AMSTERDAM

In maart ging een groep enthousiaste VVNT-ers samen naar de film. Wij stellen de leden in de afdeling Amsterdam voor om op woensdagavond **20 september a.s.** gezamenlijk naar een toneelstuk te gaan in het Nieuwe De La Mar-theater.

Het betreft het stuk **Pat** van Pavel Kohout onder regie van Joanna Biliska, vertaald door Dolf Verspoor, gespeeld door Ina van Faassen, Frans Vorstman, Henk van Ulsen, e.a.

Over het stuk het volgende: Enkele jaren geleden las de Tsjechoslowaakse toneelschrijver Pavel Kohout het bericht over de twee Japanse soldaten, die ergens in het Stille Zuidzeegebied in de veronderstelling leefden dat de Tweede Wereldoorlog nog steeds niet beëindigd was. Naar aanleiding hiervan schreef hij "Pat", een term uit het schaakspel, in onze taal ook figuurlijk gebruikt als "patstelling" om aan te geven, dat iemand geen kant meer uit kan of dat de onderhandelingen muurvast zitten.

In verband met de reservering van plaatsen (+ f 20,--) verzoeken wij u vóór 1 september telefonisch (020-791423) aan L. Thio op te geven of u met ons dit stuk wilt gaan zien.

Tot ziens op 20 september!

Cok Oostveen
H. Slop
L. Thio

-0-0-0-0-0-

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Hoe de "Gouden Stad" haar woningvoorraad verbetert (vervolg)

Hoewel de woningvoorraad van Praag nog steeds ontoereikend is om de behoefte van de bevolking te dekken, heeft men het idee om nog twee grote woonwijken te bouwen aan de rand van de stad laten vallen. Woningverbetering is goedkoper dan nieuwbouw en stadsvernieuwing werd belangrijk gevonden.

Het werk komt maar langzaam op gang, omdat dat enorme investeringen vergt en omdat er een aantal praktische problemen aan kleven. Zo is de woningvoorraad erg divers, het wegnemet niet aangepast aan de huidige eisen, het stelsel van rioleringen dateert uit de vorige eeuw en moet er vervangende woonruimte zijn voor huishoudens die moeten vertrekken uit woningen die verbeterd worden.

Zo zagen vele van de historische woongebouwen er vóór de renovatie in het kader van de stadsvernieuwing uit.

Lopende projecten

De woningverbetering van de wijk Zizkov is aan de gang, wat een grote hoeveelheid sloopectiviteiten met zich meebrengt. Het gaat om de verbetering van 500 woningen in de historische binnenstad. In de "Vinohrady 'Driehoek'" worden huurwoningen uit de 19e, begin 20e eeuw gerenoveerd. Naast de renovatie moeten nieuwe gasleidingen en elektrische kabels worden aangelegd, in gebouwen met meer dan 5 verdiepingen liften worden geïnstalleerd en de terreinen binnen de huizenblokken verbeterd worden.

Voorbeeld van een gemoderniseerd huizenblok

Het betreft hier 15 flatgebouwen en een kliniek. 181 wooneenheden van lage kwaliteit werden omgebouwd tot 140 goede standaardflats. De flats werden

Vensternissen voorzien van een aluminiumplaat, waarop een boom werd geschilderd.

De 'Vinohrady Dnehoek' (vinohrady = wijngaarden, zo genoemd omdat in het verleden op deze plaats de wijn voor de koningen werd verbouwd).

Ook de oorspronkelijke gietijzeren balkons werden in de prachtige gevels van de gerenoveerde woonhuizen behouden.

o.a. voorzien van een badkamer, nieuw toilet, centrale verwarming en een keukenblok. De benedenverdiepingen bestaan uit kleine winkels en andere voorzieningen. De binnenterreinen werden opgeschoond, volgroeide bomen zijn gespaard, er werd een kinderspeelplaats aangelegd. De kelders worden gebruikt als droogruimten, kindwageningstalling, enz.

Naast bouwtechnische verbeteringen werd er vooral voor gezorgd dat alles zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat werd gebracht (ramen en deuren bijvoorbeeld). In de voorgevel van één der flatgebouwen werden in vier vensternissen aluminiumplaten aangebracht die beschilderd werden met de afbeelding van een boom. Zo lijkt er een boom te groeien binnen in de flat.

In de plannen werd ernaar gestreefd de karakteristieke sfeer van de wijk Vinohrady te behouden, hoewel de nadruk werd gelegd op het eigentijdse karakter van het project. In dat kader werd er onder andere aandacht besteed aan het kleurenpalet van het blok en de toepassing van kunstwerken.

Ook in de oude industriewijk Smickov werden op deze wijze woningen verbeterd.

Algemene problemen die oplossing behoeven

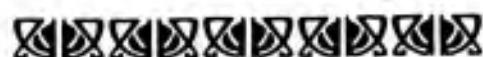
In dit verband kunnen de volgende zaken genoemd worden:

- de ingewikkelde financiering van de renovatie
- de gevolgen van de hogere huren voor bepaalde huishoudens
- een effectieve mechanisering van sommige werkzaamheden
- de produktie van niet-standaard onderdelen (deuren, ramen)
- het overwinnen van weerstanden bij de bewoners van woningen die gerenoveerd moeten worden
- de huisvesting van een deel van de oorspronkelijke bewoners in nieuwe stadswijken doordat bij de renovatie het aantal wooneenheden met een derde vermindert.

Conclusie:

Hoewel woningverbetering niet eenvoudig is en duur, is het toch goedkoper dan nieuwbouw. Daarom streeft de stad Praag ernaar rond 1990 zo'n 1500 gemoderniseerde flats gereed te hebben.

L. Thio.

AAN DE ZUSTERCLUBS

Gaarne wil ik even reageren op het artikeltje "Van de zusterclubs" op blz. 9 van het Juli-nummer.

1. Als muziekreferent van de V.V.N.T. vraag ik de collegae van de zusterclubs mij eens opgave te doen van hetgeen al georganiseerd is betreffende de concertserie in het Leidse museum! Opdat we elkaar niet in de wielen rijden!
De V.V.N.T. heeft in haar eigen gelederen enkele mensen die iets kunnen brengen (zie blz. 10 van het Julinumnummer), daarnaast bestaat nog het Homolka-kwartet, bestaande uit leerlingen van het Utrechts conservatorium (minstens één ervan, de cellist M. Prchal, is lid). Hopelijk hebben ook onze zusterverenigingen die mogelijkheden! Ik denk overigens, in verband met de voorbereidingen, dat het een en ander op zijn vroegst in het seizoen 1990/91 te realiseren zal zijn.
2. Met de opmerking over "verpolitiekte cultuur" ben ik het volkomen eens.
Dit heeft ook de dirigent Claudio Abbado ingezien. Hij had al een EEG-jeugdorkest, maar vanwege de beperkingen besloot hij een tweede jeugdorkest te vormen, het Gustav Mahler Jeugdorkest, bestaande uit jongeren uit de landen die vroeger tot de Habsburg-monarchie behoorden. Zo treffen daar Oostenrijkse, Tsjechoslowaakse, Joegoslavische en Hongaarse jongelui elkaar. Dit orkest concerteerde met groot succes o.a. in Amsterdam in de zomer van 1987.
Maar: nu kunnen nog steeds niet Tsjechische en Nederlandse jongelui samen musiceren, wat wij natuurlijk graag zouden zien als V.V.N.T.! En dan praten we nog niet over jongeren uit Bulgarije, Zweden, Zwitserland, Finland, Sovjet Unie enz, landen die tot geen van beide genoemde verzamelingen behoren.
Overigens vormen naar mijn smaak de middeneuropese landen (dus de landen waar het Gustav Mahler orkest zijn jongeren uit recruteert) véél meer een culturele eenheid, dan de hele EEG. Historisch alleen al, nog maar te zwijgen van de historische banden tussen bijv. België en Oostenrijk, Luxemburg en Bohemen!
Een feest in September met de nodige poeha zal deze indruk mij niet ontnemen!

Wij hopen dat er langs andere wegen ook jongeren uit Nederland en Tsjechoslowakije eens samen zullen musiceren. Zodra hierover meer bekend is, informeer ik de lezers van dit blad.

Hans Wallin.

Genootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakije

JAROMÍR WEINBERGER

Er zijn van die componisten die slechts door één werk bekendheid genieten en waarvan voor de rest niets of nauwelijks iets bekend is. Zo iemand is de Tsjechische componist Jaromír Weinberger. Hij werd op 8 januari 1886 te Praag geboren. Hij studeerde aan het conservatorium aldaar piano en compositie bij Karel Hoffmeister en tenslotte in 1916 nog bij Max Reger te Leipzig. Na de oorlog werd hij leraar compositie aan de universiteit van Ithaca (New York), maar keerde spoedig weer terug naar zijn geboorteland, waar hij actief werd in diverse functies o.a. in Bratislava en Cheb.
In deze jaren was hij compositorisch niet erg actief. In 1917 werd er een pantomime van hem te Praag uitgevoerd en in 1924 nog één ouverture. Ook een orkestpassacaglia deed het niet slecht.

27 April 1927 werd echter voor hem een gedenkwaardige dag. In het Nationale Theater te Praag vond de première plaats van de opera Švada Dudák. Het was op slag een overdonderend succes. Dank zij de bemoeienis van Max Brod, de bekende schrijver, musicus en criticus, die veel oorspronkelijk Tsjechisch werk in het Duits vertaalde (denk maar eens aan de opera's van Janáček en

het werk van Hašek, n.l. de Avonturen van de Brave Soldaat Svejek), werd ook deze opera in het Duits vertaald en op zijn aandringen door Universal te Wenen uitgegeven. Erick Kleiber b.v. dirigeerde de eerste uitvoering te Berlijn in 1929 en Clemens Krausz de Weense première in 1930 en de Londense in 1934. Zo werd het werk in die eerste jaren in 17 verschillende talen vertaald (waaronder ook in het Nederlands) en in meer dan 150 operatheaters over de gehele wereld uitgevoerd. Ook thans wordt het nog regelmatig ten tonele gebracht, alleen niet (meer?) te Praag, waar het na 1933 op de plank bleef liggen.

De maker werd door de voor die tijd gigantische auteursrechtenopbrengsten in staat gesteld zich volledig aan compositie te wijden en verbleef afwisselend te Praag en Baden. Zijn beste werk uit die tijd was de opera Wallenstein (op een libretto naar het bekende stuk van Schiller) uit 1937. Ook schreef hij Geliebte Stimme op een eigen libretto uit 1931, nog een viertal operettes en orkestwerken. Geen van allen konden tippen aan zijn Švanda.

Toen in 1938 de antisemitische vervolgingen van de Nazi's onafwendbaar waren geworden, nam hij de wijk naar Londen en vervolgens naar New York. Hij schreef daar Variations and Fugue on "Under the Spreading Chestnut Tree", een bekend Engels liedje. Dit werk genoot een tijdlang in met name Engeland een opmerkelijke populariteit.

Ten slotte verhuisde hij naar het plaatsje St. Petersburg in Florida. In de oorlogsjaren schreef hij Legend of Sleepy Hollow, Song of the High Seas en een interessante Lincoln Symphony. Al deze werken beleefden hun uitvoering in de USA. Na de oorlog legde hij zich een tijdlang gepassioneerd toe op fotografie, maar begon toen aan religieus getinte werken te schrijven, zoals The Way to Emmaus en voor orgel Bible Poems en Six Religious Preludes. Hij overleed, inmiddels tot Amerikaan genaturaliseerd, ten gevolge van een overdosis slaappillen op 8 augustus 1967. Zijn nalatenschap wordt bewaard in het Jaromír Weinberger Archief te Jerusalem.

Slechts spaarzaam werd van zijn dood melding gemaakt en dan nog alleen in verband met zijn 'Švanda' en voor de rest 'niets bijzonders'.

Zijn Europese werken zijn voor het merendeel bij Universal verschenen, zijn Amerikaanse bij Associated Music Publishers, Boosey & Hawkes en H.W.Gray.

Maar Švanda wordt nog steeds gespeeld. Daarom meer over dit werk.

De figuur van Svanda, de doedelzakspeler uit Strakonice, is een bekend figuur in de Tsjechische literatuur. Al in het begin van de negentiende eeuw schreef J.K.Tyl er een toneelstuk over, dat weergaloos populair was (1847). Naar dit toneelstuk schreef Hřimaly een opera (1885). Ook Karel Bendl schreef een opera over hetzelfde gegeven op een tekst van Vrchlicky (1895). Geconstateerd kan worden, dat muzikanten in de Tsjechische opera een belangrijke rol spelen. Wat Weinberger echter doet, is niet zozeer een oorspronkelijk werk schrijven, maar een soort compilatie maken van allerlei soort folkloristische gegevens (en zelfs oorspronkelijke melodieën). De titelpagina van de partituur vermeldt dan ook 'volksopera'. Dit heeft met name in het buitenland bestaande conventies over 'de Tsjechische cultuur' nog eens bevestigd. De Tsjechen zelf hebben zich na korte tijd hierdoor niet meer laten foppen, vandaar dat het werk al decennia niet meer is uitgevoerd. Toch heeft Weinberger kans gezien het werk magistraal te instrumenteren, waarbij met name de invloed van zijn leermeester Reger duidelijk is waar te nemen.

Op verzoek van Erich Kleiber werd een kleine suite samengesteld, bestaande uit de Polka en Fuga. Dit werd afzonderlijk uitgegeven en heeft in het orkest-repertoire tot op de dag van vandaag stand gehouden.

Jacques de Coö.

MUZIKALE NOTEN

Ter gelegenheid van het 95-jarig bestaan van het Veldhovens Muziekkorps vinden er op 1, 2 en 3 september a.s. in Veldhoven internationale muziekfeesten plaats waaraan ook medewerking wordt verleend door het muziekkorps uit Steti.

Het Veldhovens Muziekkorps bracht in juni 1988 een bezoek aan Steti. De Tsjechen zijn van 31 augustus tot en met 5 september te gast in Veldhoven.

De festiviteiten vinden plaats in een feesttent bij tenniscentrum "De Heiberg" in Veldhoven. Door middel van bewegwijzering is het makkelijk te vinden.

Het muzikale programma van Steti (waarvan de toegang gratis is) ziet er als volgt uit:

Vrijdag 1 september: 19.00 uur - rondwandeling door Veldhoven, vanaf 20.00 uur - Tsjechische avond m.m.v. de kapel uit Steti en die "original göhltahler musikanten" uit Limburg.

Zaterdag 2 september: 15.30 uur - marsconcert in winkelcentrum met bezoek aan burgemeester van Veldhoven, 18.30 uur - met zestal andere korpsen gezamenlijk uitvoeren van marsen, 20.00 uur - concert door Steti.

Zondag 3 september: 11.00 uur - opluistering van H.Mis in Caeciliakerk in Veldhoven, 15.15 uur: optreden van kapel uit Steti.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met H. Coppens, de Sitterlaan 68 te Veldhoven, tel. 040-541714.

-00-00-00-

Ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van de Blaaskapel de "Aarebjeplukkers" uit Roelofarendsveen is de Tsjechische blaaskapel **Dubrava** uit Vracov uitgenodigd om dit jubileum, dat in de eerste week van september plaatsvindt, op te luisteren.

"Dubrava" bestaat uit 16 muzikanten, 2 zangeressen en een zanger. Op zaterdag 2 september geven zij een concert. Inlichtingen over deze avond zijn te verkrijgen bij Peter van der Weijden, tel. 02522-30768.

-00-00-00-

De voorplaat van deze ledenbrief toont een meisje in klederdracht uit Nitra (?)
In ieder geval ging deze plaat vergezeld van nevenstaand volkswijsje.

ANIČKA, DUŠIČKA, KDE SI BOLA

Mierne

Nitra

2. A ja som po tri dni trávu kosil,
ešte som si čižmy nezarosil,
[; „A ja som hrabala, teba som čakala,
duša moja, duša moja.“ ;]

Amati Muzika

Liefhebbers van blaasmuziek kunnen bovendien nog terecht op 10 september te Middelbeers bij het "Frühschoppen" van 11.30 - 14.00 uur en op 30 september te Woerden bij het festival van Touringcarbedrijf v. Rooijen, Kuipersweg 39. Optreden van 24.00 tot 01.30 uur. Tenslotte in Vlijmen op 22 oktober. Festival "Herberg Den Braai", De Akker 1. Tijd: 20.00-22.00 uur.

FOLKLORE

Van 26 juni t/m 2 juli j.l. vond in Warffum het traditioneel volksdansfestival "Op Roakeldais" plaats.

Er waren in totaal 17 deelnemende groepen uit de hele wereld, o.a. Sri Lanka, Puerto Rico, maar ook de Europese groepen, waaronder Tsjechoslowakije.

Uit Tsjechoslowakije was dat het dansensemble "Vranovcan" uit Vranov nad Toplou, Oost Slowakije. De groep bracht vooral temperamentvolle dansen, zoals verbunk, csardas, etc. Dit had veel succes bij het publiek. De groep had ook 2 Nederlandse liedjes ingestudeerd, n.l. "Tulpen uit Amsterdam" en het "Peerd van Ome Loeks". Het publiek zong mee en bij het "Peerd" kreeg de groep zelfs staande ovaties.

De groep is ook naar Borkum geweest waar eveneens een volksdansfeest werd georganiseerd dat in het Kurhaus heeft plaatsgevonden. Verder heeft de groep, behalve op het festival, ook in het Academisch Ziekenhuis in Groningen opgetreden. Dit optreden was voor zieke kinderen in de kinderkliniek.

Het was erg ontroerend, vooral toen de dansers de kinderen ten dans vroegen!

Het hele ensemble van 44 personen werd ondergebracht in Kantens, bij gastgezinnen. Na een week verblijf is er een hechte band ontstaan tussen de gasten en de gastgezinnen. Het afscheid was zeer emotioneel. Sommige gastgezinnen denken er nu al over om het volgend jaar in Oost Slowakije op bezoek te gaan.

L. Noya-Tupa.

WAT HET OOG STREELT

In de Pieterskerk te Leiden is van 12 augustus t/m 1 september een fototentoonstelling te bewonderen, bestaande uit foto's van de FK Luna uit Plzen.

De Pieterskerk is dagelijks geopend van 13.30 tot 16.00 uur. Nadere inlichtingen bij de Leidse Amateur Fotografen Vereniging, de heer M. Bergwerff, Hogewoerd 109, Leiden, tel. 071-142865.

Juist nu, in de vakantietijd, is een bezoek aan het museum "Kinderwereld" te Roden (Dr.) de moeite waard.

Er is een overzichtstentoonstelling met een unieke verzameling speelgoed uit vele landen, o.a. India, Japan, Amerika, Egypte, Tsjechoslowakije enz., maar ook uit Nederland.

PRANEDA b.v.

PAPENDRECHT - NEDERLAND

IMPORT - EXPORT

Ketelweg 53 - 57 - 3356 LD
Postbus 149 - 3350 AC

Telefoon 078 - 152566
Telex 29380

Tijdens de duur van de tentoonstelling zullen er diverse activiteiten in en rond het museum worden gehouden en allerlei doe-dingen voor zowel jong als oud.

De openingstijden zijn: maandag t/m zaterdag 10.00 - 12.00 en van 14.00 - 17.00 uur
's zondags van 14.00 - 17.00 uur.

Het museum Kinderwereld is gevestigd in het Pietershuys, Brink 31 te Roden.

FILATELIE

Op 1 juli '89 heeft de Tsjechoslowaakse post ter gelegenheid van de Franse Revolutie en van Philexfrance '89 een postzegel en een blokje uitgegeven met een waarde van 5 Kčs.

Ontwerp en grafiek zijn van I. Schurmann en J. Herčík.

Van de postzegel met de waarde van 5 Kčs is een eerstedag-enveloppe uitgegeven.

Joop Nieboer.

SPORT

Basketbalreis naar Gottwaldov

Basketballers van de verenigingen BVG en Olympia vertrekken 14 augustus voor een reis van 2 weken naar Gottwaldov (Tsjechoslowakije) en Budapest (Hongarije).

Dit is in het kader van een uitwisseling. In december dit jaar komen de sporters uit Gottwaldov voor een tegenbezoek naar Groningen en het volgende jaar komen de basketballers uit Budapest. Het aantal deelnemers is 34.

L. Noya-Tupa.

Basketbalsters op bezoek

Sommige lezers kunnen zich nog de oproep van ondergetekende in het februari-nummer herinneren. Voor het meisjesjuniorenteam van de basketbalvereniging Slovan Praha Orbis zocht ik met name in Rotterdam of omgeving voor één nacht onderdak en een tegenstander.

Tijdens de jaarvergadering heb ik met Arie den Boogert, voorzitter van afdeling Rotterdam, hierover gesproken. Arie beloofde zijn best te doen om contacten te leggen met een basketbalvereniging. Hetgeen gelukt is.

De basketbalvereniging Hurricanes uit Spijkenisse reageerde heel spontaan en zeer positief. Ik ben hier zeer blij mee. En onze Tsjechoslowaakse vrienden en vriendinnen zullen dat ook zijn.

Laten we hopen dat de nu ontstane contacten niet éénmalig zijn, maar dat er meerdere uitwisselingen zullen volgen.

Voor geïnteresseerden hier het hele reisschema:

Zaterdag 19 augustus: Spijkenisse, sight seeing, event. strand, wedstrijd, overnachting;

Zondag 20 augustus: Rotterdam/Den Haag, sight seeing, overnachting in Amsterdam

Maandag 21 augustus: Amsterdam, rondvaart, sight seeing, Albert Cuypmarkt, wedstrijd, overnachting.

Dinsdag 22 augustus: vertrek richting Duitsland.

Meer informatie bij ondergetekende

Cok Oostveen.
020-6628546

-00-00-00-00-

Hieronder volgt een verslag van een dag uit de tournee van basketbalvereniging US uit Amsterdam in Tsjechoslowakije.

LOKOMOTIVA CHEB - U.S. : Happy go lucky

Eindelijk onze eerste wedstrijd! We waren aardig nerveus want de eer van Amsterdam stond op het spel. Van Thijn had ons de opdracht meegegeven de Tsjechoslowaken te tonen dat sport hoog in het vaandel van de stad staat. Hij hoopte dat wij ons net zo goed zouden presenteren als hij in Lausanne zou doen. De druk was dus groot!

Wij hadden als echte topspelers de hele dag in de busjes gezeten, omdat Cheb op een behoorlijke afstand van Praag ligt. Omdat we ook nog aan de late kant waren (5 uur!), moesten we vrij stijf het veld op. We kwamen in een immense hal terecht, het licht dat ons tegemoet stroomde deed onze ogen knipperen. Lichterlijk aangeslagen probeerden we ons zelfvertrouwen terug te winnen met schampere opmerkingen als: "De vloer is te glad" of "Wat een oude baskets" of "met zo'n bal kan ik niet spelen". De warming-up van onze tegenstanders deed ons een beetje tot rust komen. Die moeten we kunnen pakken, werd er gezegd. Onze eigen warming-up deed onze tegenstander waarschijnlijk hetzelfde denken. Als er drie ballen ingegaan zijn is het veel.

De tegenstander deed zijn naam eer aan, er speelden drie treinmachinisten in mee. Omdat ze de wedstrijd plaatselijk ook nog hadden aangekondigd d.m.v. plakkaaten en vlugschriften, zaten de tribunes volgepakt met zo'n 10 à 15 mensen. Alle ingrediënten voor een basket-ball triller waren dus aanwezig!

Om onze door regelmatig alcohol-gebruik aangetaste condities te ontlasten, hadden we gekozen voor een ruime hoeveelheid wisselerspelers. Aangezien alleen Frans het wijzer vond het spektakel van de tribunes af te zien, bleven er twaalf speelgekke topspelers over.

Onder oorverdovend kabaal begonnen we met goede moed. Na 6 minuten stond het 13-0, achter dus. In een time-out werd even geëvalueerd. Inderdaad was de bal halflek (Tsjechisch patent) en inderdaad was de vloer aan de gladde kant, maar hoe moesten we nou onze eerste punten gaan maken? René wist er wat op: "Geef mij die bal maar" zei hij. En inderdaad was hij het eerste schaap die ons de weg over de dam wees. Vanaf dat moment konden we Lokomotiva bijbenen, ofschoon ze er veel driepunters inschoten. Bij rust was het 29-24.

Na rust ging het weer mis, na 9 minuten stonden we weer met 10 punten achter. Er werd krijgsraad gehouden. Wat wilden we nou eigenlijk? Winnen of verliezen? Het spookbeeld van Van Thijn doemde op de achtergrond op. We besloten om te gaan winnen!

Jdena Burghout-Spérváková

beëdigd vertaalster tsjechisch

☎ 020-328265

het hoogt 536
1025 hp amsterdam

Het sterkste team zou worden opgesteld. Iedereen was het er mee eens. Alle twaalf stapten we meteen het veld weer op. Tsja, sterkte is een rekbaar begrip. Gelukkig was Wiebe er met genoeg autoriteit om zeven man naar de kant te dirigeren.

En het hielp! Na 12 minuten stonden we gelijk: 44-44. Vooral Tom Lips gooide er een aantal ballen in en Wiebe dook weer als vanouds op elke bal die al dan niet in zijn buurt kwam.

Na die snelle inhaalrace hadden we niet de kracht om door te drukken. Het bleef gelijk opgaan, hetgeen de wedstrijd naar een zinderende finale leidde. Twee minuten voor tijd stonden we met twee punten voor, die moesten we vasthouden. De scheidsrechters gingen nu op de 30-secondenregel letten. Onder druk schoten onze beste schutters mis. Meteen kwam er een break overheen, een score, de bel en de wedstrijd was afgelopen: 56-56. Afgelopen? Welnee, verlengen, ze zijn daar niet achterlijk in Cheb! Het publiek was haast niet meer te houden.

Terwijl de wisselers de krampverschijnselen bij de sterkste spelers probeerden te onderdrukken, werd besloten de verdediging meer open te gooien en ons te concentreren op de driepunts-machinisten. Deze tactiek werkte wonderwel, want de tegenpartij scoorde in totaal nog maar twee punten, terwijl wij er nog 14 inlegden. Eindstand: 58-70. Van Thijn kon tevreden zijn!

(Was getekend door "Jeroen", ons ingezonden door Cok Oostveen)

ALLERHANDE

In de maanden september en oktober vindt er een uitwisseling plaats van chemiestudenten uit Amsterdam en Praag. De Tsjechoslowaken bezoeken in september onze hoofdstad. Korte tijd daarna zullen de hoofdstedelijke studenten bekijken hoe er in Praag chemie wordt gestudeerd. De organisatie van deze uitwisseling is in handen van het Amsterdams Chemisch Dispuut. Ondergetekende heeft adviezen en tips gegeven.

Cok Oostveen.

POTTENKLJEN

Znaimer, rundvlees Znojemska pečeně

Benodigd: 800 gr. rundvlees, 60 gr. boter, 50 gr. gerookt spek, 1 grote ui, peper, zout, 2-3 zoetzure augurken, 1-2 eetlepels verkruimeld brood, 1 tl. bloem, citroensap, geraspte citroenschil, wat suiker, en bouillon.

Bereiding: Klop het vlees voorzichtig, lardeer het met reepjes spek en augurk. Voeg peper en zout toe. Snijd de ui fijn en bak het glazig in de boter. Voeg het vlees toe en bak het snel aan alle kanten bruin, giet de bouillon of heet water er over, doe de deksel op de pan en laat het geheel in de oven braden.

Keer het vlees herhaaldelijk tijdens het braden of begiet het met het braadvocht. Voeg, zodra het vlees halfgaar is, het verkruimelde brood toe en kook het vlees zonder deksel gaar.

Haal het gare vlees uit het braadvocht, voeg de bloem toe, bak het aan, verdun met bouillon of water tot de gewenste hoeveelheid. Voeg bij de saus de in dobbelsteentjes of in schijfjes gesneden augurken.

Naar wens kunt u het geheel op smaak brengen met wat zout, citroensap en eventueel wat suiker.

Goed te combineren met rijst, knoedels en salade.

Eet smakelijk!

Helena Nieboer.

H.A.J. SCHOUTEN & ZON B.V.
TASMANSTRAAT 131-135 2518 VM DEN HAAG
TELEFOON 070-454202

IMPORTEUR VAN WERELDMERKEN BIER, WIJN
EN GEDISTILLEERD UIT FRANKRIJK, CYPRUS,
DUITSLAND, TSJECHOSLOWAKIJE EN HONGARIJE.

WIJ LEVEREN DOOR GEHEEL NEDERLAND, VRAAG NAAR DE MOGELIJKHEDEN
BIER, WIJN EN GEDISTILLEERD UIT TSJECHOSLOWAKIJE:

PILSNER URQUELL PILS en BUDWEISER BUDVAR PILS behorend tot de
hoogste kwaliteit pils ter wereld !

FRANKOVKA: Een donkere, robijnrode wijn met een vol bouquet.

KLASTORNÉ: Een zachte, volle diep-rode wijn met een harmonieus
en vol bouquet.

NITRIANSKE KNIEZA: Een zachte, rode wijn met een klein zoetje.

RIZLING VLASSKY: Een heerlijk droge, witte wijn, gemaakt van de
Rieslingdruif.

RULANDSKÉ: Een zacht droge witte wijn met een mild aroma.

RYNSKY RIZLING: Een droge witte wijn met een heerlijk fruitige
geur, gemaakt van de Rieslingdruif.

TRAMIN: Een droge, witte wijn met een kruidige en volle smaak.

PEZINSKÉ ZÁMOCKÉ: Witte wijn met een uitgesproken mild karakter.

SVĀTOPĚTERSĀKY RIZLING: Een zachte, witte wijn met een volle geur.

LIMBAŠSKY SILVÁN: Een zachte, witte wijn met harmonische smaak.

NITRIANSKE KNIEZA: Een witte wijn met het zoetgehalte van een
Spätlese, een mild aroma en een harmonische smaak.

MÉTHODE CHAMPENOISE:

HUBERT SUCHÉ (DROOG): Een frisse wijn met een langdurige fijne
moussering en een goede balans tussen zijn zuren.

HUBERT POLOSLADKÉ (HALF-DROOG): Een lichtzoete witte wijn met
een langdurige fijne moussering.

HUBERT RUZOVÉ (ROSÉ): Een fruitige wijn met een prettig en aan-
genaam aroma en een langdurige fijne moussering.

HUBERT CERVENÉ (ROOD): Een lichtzoete wijn met een krachtig
karakter, een volle aromatische afdrank en een fijne moussering.

VINEA: Sprankelende niet-alcoholische drank, gemaakt van een
natuurlijke menging van diverse druiverassen.

JAN BECHER (BECHEROVKA): Een specialiteit uit Tsjechoslowakije
met een gewaagde kruidige smaak. Bechervodka is een weldaad voor
de maag, het is zowel een geweldig aperitief als een geweldig
digestief, met andere woorden zeer spijsvertering bevorderend.

reparatie, en inbedrijfstellen
van metaalbewerkingsmachines